

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.gr

Από τη λαϊκή της γειτονιάς
στις διεθνείς χρηματαγορές

Εύκολο

Μέτριο

Δύσκολο

Θεματικά
Κείμενα

Θεματικό
Λεξιλόγιο

Παραγωγή
Σύνθεση

Δείκτες Συνοχής

Γραμματική

11 Φασούλι το φασούλι...

1. Το αντικείμενο στη φωτογραφία λέγεται

- α. κουμπάρας.
- β. κουμπάρος.

2. Το χρησιμοποιούμε

- α. για να φυλάμε τα λεφτά μας, να κάνουμε δηλαδή αποταμίευση.
- β. να φυλάμε μπισκότα και καραμέλες.

3. Οι κουμπάρδες φτιάχνονται συνήθως

- α. από κάτι που δεν σπάει, όπως μέταλλο ή ξύλο.
- β. από κάτι που σπάει, όπως ο πηλός.

4. Συνήθως οι κουμπάρδες είναι γουρουνάκια

- α. γιατί το γουρούνι συμβολίζει τον πλούτο και την αφθονία.
- β. γιατί το γουρούνι είναι χοντρό.

5. Η παγκόσμια μέρα αποταμίευσης γιορτάζεται

- α. στις 31 Οκτωβρίου.
- β. στις 4 Οκτωβρίου.

Απλά μαθήματα οικιακής οικονομίας

Φωτιά στην τσέπη μας βάζει η άνοδος της τιμής του πετρελαίου, καθώς από αύριο ακριβαίνουν βασικά καταναλωτικά αγαθά. Οι αυξήσεις σε λαχανικά και οπωροκηπευτικά κυμαίνονται από 3 έως και 5%. Ακριβότερο θα είναι από αύριο και το ψωμί (2-4%), ενώ μικρότερη θα είναι η αύξηση σε γαλακτοκομικά και κρέας (1-2%). Οι νέες τιμές στα περισσότερα προϊόντα της αγοράς, σε συνδυασμό με τις αναμενόμενες αυξήσεις στα κοινόχρηστα λόγω πετρελαίου, αναγκάζουν τους καταναλωτές να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη και ...

(από τις ειδήσεις)

1 Διαλέξτε το σωστό.

1. **καταναλωτές** μπορεί να είναι...
 - α. αυτοί που αγοράζουν κάτι για να το χρησιμοποιήσουν.
 - β. αυτοί που αγοράζουν κάτι για να το πουλήσουν στη συνέχεια.
 - γ. αυτοί που θέλουν να αγοράσουν κάτι.
2. **κυμαίνονται** μπορεί να σημαίνει...
 - α. ότι θα έχουν μόνο μία τιμή.
 - β. θα έχουν περισσότερες από μία τιμές.
 - γ. η τιμή τους θα είναι άγνωστη.
3. **αναμενόμενες** μπορεί να σημαίνει...
 - α. αυτές που περιμένουμε.
 - β. αυτές που δεν περιμένουμε.
 - γ. αυτές που έχουν ήδη γίνει.

2 Διαβάστε το κείμενο και απαντήστε τις ερωτήσεις.

1. Γιατί έρχονται, σύμφωνα με το κείμενο, αυξήσεις στις τιμές των προϊόντων;
2. Ποια προϊόντα θα γνωρίσουν τη μεγαλύτερη αύξηση;
3. Η λέξη **φωτιά** στο παραπάνω κείμενο χρησιμοποιείται θετικά ή αρνητικά;
4. Τι μπορεί να σημαίνει στο κείμενο το **καλάθι της νοικοκυράς**;
5. Ποια είναι τα **βασικά καταναλωτικά αγαθά**;
6. Ξέρεις τι είναι τα **κοινόχρηστα**;

Συζητήστε στην τάξη.

1. Πώς επηρεάζει η άνοδος της τιμής του πετρελαίου τη ζωή μας;
2. Τι είναι ο **πληθωρισμός**; Πώς τον μετράμε;

Απλά μαθήματα οικιακής οικονομίας

3

Συμπληρώστε τα κενά στον ακόλουθο πίνακα.

πιο ακριβός = ακριβότερος

πιο ακριβά = ακριβότερα

ακριβός ▶ ακριβότερος, -η, -ο

απλός ▶ απλούστερος

φτηνός ▶ _____

ευτυχής ▶ ευτυχέστερος

μεγάλος ▶ μεγαλύτερος, -η, -ο

συνεπής ▶ _____

καλός ▶ _____

βαθύς ▶ βαθύτερος, -η, -ο

κακός ▶ χειρότερος

ελαφρύς ▶ _____

πολύς ▶ περισσότερος

4 Συγκρίνετε τις τιμές στην Ελλάδα και στη χώρα σας, με προτάσεις σαν τις ακόλουθες:

Το Α είναι ακριβότερο / φτηνότερο **από το Β**.

Το Α κοστίζει περισσότερο / λιγότερο **από το Β** / **από ό,τι** το Β.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και άλλες συγκριτικές εκφράσεις όπως τα **σε σχέση με, συγκριτικά με, το ίδιο με, όχι τόσο όσο**

Μισθολογικές διαφορές στην Ε.Ε.

Μέσος όρος 2.451 (σε ευρώ)

Ελλάδα	1.264	Γαλλία	2.204
Ισπανία	1.541	Ιταλία	1.880
Ιρλανδία	2.641	Κύπρος	1.666
Πορτογαλία	891	Ολλανδία	2.456
Βέλγιο	2.441	Φινλανδία	2.297
Γερμανία	2.616		

(εφ. *Ελευθεροτυπία*, Σεπτέμβριος 2007)

5 Διαβάστε τον παραπάνω πίνακα και απαντήστε στις ερωτήσεις.

1. Τι περιγράφει ο παραπάνω πίνακας;
2. Ποια είναι η χώρα με τους υψηλότερους μισθούς; Ποια είναι η χώρα με τους χαμηλότερους μισθούς;
3. Ξέρεις πόσο περίπου είναι ο μέσος μισθός στη χώρα σου; Ποια επαγγέλματα αμείβονται περισσότερο; Ποια επαγγέλματα αμείβονται λιγότερο;

Φόροι, φόροι, κι άλλοι φόροι

Κάθε κράτος (ή ένωση κρατών), για να καλύψει τις οικονομικές του ανάγκες (να πληρώσει τους υπαλλήλους του, να κάνει έργα για τη χώρα) πρέπει να έχει έσοδα. Αυτά τα έσοδα τα εξασφαλίζει με τη φορολογία. Καθένας από εμάς, τους φορολογούμενους (που δεν είναι μόνο οι πολίτες, αλλά και οι εταιρείες), δίνει στο κράτος κάποια από τα χρήματα που χρειάζεται, πληρώνοντας φόρους.

Το κράτος έχει δύο βασικές μεθόδους για να φορολογεί:

-Κάθε χρόνο οι πολίτες και οι εταιρείες πληρώνουν στην εφορία ένα ποσό

ανάλογα με το εισόδημά τους. Αυτή είναι η βασικότερη μορφή άμεσης φορολογίας.

-Το κράτος επιπλέον φορολογεί κάθε οικονομική συναλλαγή, από την αγορά ενός πακέτου χαρτομάντιλα μέχρι την πώληση ενός πανάκριβου ακινήτου. Αυτή είναι η έμμεση φορολογία, που δεν εξαρτάται από το εισόδημα του καθενός, αλλά είναι ίδια για όλους.

6 Ποιος τρόπος φορολογίας σας φαίνεται πιο δίκαιος; Γιατί;

Απλά μαθήματα οικιακής οικονομίας

ΑΦΜ

Όλοι οι φορολογούμενοι πολίτες και επιχειρήσεις δηλώνουν κάθε χρόνο τα εισοδήματά του στην Εφορία με τη φορολογική δήλωση και φορολογούνται σύμφωνα με αυτά. Κάθε φορολογούμενος έχει έναν κωδικό αριθμό (το ΑΦΜ, ή αριθμό φορολογικού μητρώου), που είναι σαν ταυτότητα για όλες τις οικονομικές του συναλλαγές.

ΦΠΑ

Όλοι οι καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης πληρώνουμε τον φόρο αυτό για κάθε αγαθό ή υπηρεσία που αγοράζουμε σαν ποσοστό επί της τιμής του προϊόντος. Ο φόρος αυτός είναι η βασικότερη πηγή εσόδων για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τιμή προ φόρων: 13.000€
ΦΠΑ: 18%

7 Για να δούμε αν καταλάβατε τα προηγούμενα. Διαλέξτε το σωστό.

1. Για να αγοράσεις αυτό το αυτοκίνητο θα πληρώσεις
 - α. 13.000 ευρώ, δραχμή παραπάνω.
 - β. 13.000 ευρώ και κάτι παραπάνω.
2. Για να αγοράσεις αυτό το αυτοκίνητο
 - α. θα πληρώσεις εσύ τους φόρους.
 - β. θα τους πληρώσει η εταιρεία που σου πουλήσε το αμάξι.
3. Για να αγοράσεις αυτό το αυτοκίνητο θα πληρώσεις
 - α. φόρους ανάλογα με το εισόδημά σου.
 - β. φόρους ανεξάρτητα από το εισόδημά σου.
4. Για να αγοράσεις αυτό το αυτοκίνητο θα πληρώσεις
 - α. τον ίδιο φόρο που θα πλήρωνες για ένα αμάξι με διπλάσια τιμή.
 - β. ανάλογα με την τιμή του αυτοκινήτου.

8 Διαλέξτε από τα παρακάτω και συμπληρώστε τα κενά.
το αγαθό, το εισόδημα, ο φόρος, η κατανάλωση, ο μισθός, η τιμή, τα
έσοδα, η αγορά

1. Η άνοδος _____ του πετρελαίου δημιούργησε σημαντικά προβλήματα στην ευρωπαϊκή οικονομία.
2. Ένα από τα βασικά καταναλωτικά _____ είναι το ψωμί.
3. Για αυτό το αυτοκίνητο πόσο _____ θα πληρώσεις;
4. Δυστυχώς, τα έξοδά μου μεγάλωσαν, αλλά όχι και τα _____ μου.
5. Αυτό το αυτοκίνητο έχει υψηλή _____, δηλαδή καίει πολλή βενζίνη.
6. Τους ζήτησα να μου αυξήσουν _____ μου, αλλά αρνήθηκαν.
7. Το μεγαλύτερό μέρος του _____ του προέρχεται από τα σπίτια που νοικιάζει.
8. Με την _____ του σαμπουάν seabreeze, παίρνετε δώρο και μία κρέμα μαλλιών.

η μέθοδος οι μέθοδοι
την μέθοδο τις μεθόδους
της μεθόδου των μεθόδων

~~Οι μεγάλοι λεωφόροι~~ Οι μεγάλες λεωφόροι

9 Διαβάστε τον πίνακα και συμπληρώστε τα κενά όπως στα παραδείγματα.

η άνοδος	την άνοδο				
η κάθοδος		της καθόδου			
η μέθοδος			οι μέθοδοι		
η έξοδος				τις εξόδους	
η γιατρός					των γιατρών
η λεωφόρος					
η διάμετρος					
η δικηγόρος					

Ο κόσμος των συναλλαγών

➔ Ο Πέτρος πήγε για ψώνια και έμεινε από λεφτά. Πήγε λοιπόν σε ένα μηχάνημα αυτόματης ανάληψης και...

Τι πρέπει να κάνει ο Πέτρος;

- α) Πρέπει να γράψει τον κωδικό του πατώντας τους αριθμούς πάνω στο μηχάνημα.
- β) Ο Πέτρος πρέπει να πει δυνατά τον κωδικό του, γιατί το μηχάνημα έχει αναγνώριση φωνής.

Ο Πέτρος θέλει να

- α) πάρει λεφτά από τον λογαριασμό του.
- β) να βάλει λεφτά στον λογαριασμό του.
- γ) να μάθει πόσα λεφτά έχει στον λογαριασμό του.

Ο Πέτρος θα πάρει τα 240 ευρώ

- α) από τον λογαριασμό όπου κρατάει τις οικονομίες του.
- β) από τον λογαριασμό στον οποίο μπορεί να χρεώνεται ανεξάρτητα από τις οικονομίες του.

Ο Πέτρος δεν μπορεί να πάρει τα χρήματα που ζήτησε

- α) διότι τα χρήματα που έχει αυτή τη στιγμή στην τράπεζα δεν φτάνουν.
- β) διότι τα χρήματα που έχει αυτή τη στιγμή το μηχάνημα δεν φτάνουν.

➤ **Χρησιμοποιείτε συχνά τα ATM; Γιατί;**

- **2 Τι μπορείτε να κάνετε στην κάθε θυρίδα; Πότε χρειαζόμαστε συνάλλαγμα; Από πού μπορούμε να αγοράσουμε συνάλλαγμα;**

το ευρώ	τα ευρώ	το δολάριο	τα δολάρια
το ευρώ	τα ευρώ	το δολάριο	τα δολάρια
του ευρώ	των ευρώ	του δολαρίου	των δολαρίων
το ριαντ, το γιεν, το πέσο, το σέκελ, το ζλότι, το λεβ, το ντιρχάμ		η λίρα, το φιορίνι, το δηνάριο, η κορόνα το ρούβλι	

- **3 1. Σε ποια χώρα αντιστοιχούν τα παραπάνω νομίσματα;
2. Ποιες διαφορές παρατηρείτε στην κλίση τους;
3. Ξέρετε άλλες λέξεις που δεν κλίνονται; Ποιες; Τι γένους είναι; Γιατί νομίζετε πως δεν κλίνονται;**

το σάντουιτς, το τρακτέρ, το ροζ, το τζιπ,

Ο κόσμος των συναλλαγών

Με το ζόρι πιστωτική κάρτα; Με το ζόρι δάνειο;

Τόσο καιρό αντιστέκομαι και τώρα, κάθε τρεις και λίγο, μου τηλεφωνούν για να με ενημερώσουν ότι μου ενέκριναν ένα δάνειο 3.000 ευρώ, προσωπικό, καταναλωτικό, διακοπών, για σπουδές, για αυτοκίνητο, για αγορά ...κατοικίδιου ή δεν ξέρω κι εγώ για ποιον άλλο σκοπό. Το τηλέφωνο χτυπάει τις πιο απίθανες ώρες. Θεωρούν αυτονόητο ό τι θα πετάξω από τη χαρά μου που μου «χαρίζουν» ένα εκατομμύριο, που μου εξασφαλίζουν δωρεάν συνδρομή για έναν χρόνο, ανάληψη μετρητών και απεριόριστο πιστωτικό όριο.

Κανένας δεν μου λέει πώς βρήκε το όνομα και το τηλέφωνό μου, γιατί με επέλεξαν και ποιες εγγυήσεις θέλουν. Ούτε ποια ωραία μέρα θα μάθω ότι αυξήθηκαν τα επιτόκια και θα πρέπει να ξεχρεώσω το νέο χαράτσι.

Πότε ζήτησα δανεικά, πότε έκανα αίτηση στην τράπεζα, πότε υπέβαλα δικαιολογητικά, πότε εγκρίθηκε η χορήγηση ή η έκδοση... δεν ξέρω. Όλα γίνονται αυτόματα. Μόνο για την αποπληρωμή δεν έχουν φροντίσει. Είναι μια ...λεπτομέρεια την οποία αφήνουν να την τακτοποιήσω μόνη μου.

Με μια πιστωτική κάρτα, με ένα δάνειο υπόσχονται τα πάντα. Μπορούμε να αποκτήσουμε ό,τι θέλουμε χωρίς να δώσουμε φράγκο. Να ντυθούμε, να φάμε, να γλεντήσουμε, να ταξιδέψουμε, να ζήσουμε. Όλα με δανεικά, όλα πανάκριβα, σπάταλα, εφήμερα και ριψοκίνδυνα.

Αναρωτιέστε αν υπάρχει κόσμος που πείθεται ότι μπορεί να κινηθεί μόνο με δανεικά. Κι όμως ορισμένοι πιστεύουν ότι ξαφνικά τους χαρίζουν χρήματα. Υπάρχουν άνθρωποι που παραβλέπουν ότι κινδυνεύουν να βρεθούν χρεωμένοι χωρίς να το καταλάβουν, ότι μπορεί να χάσουν και το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο που έχουν.

Όπου ακούσουμε ότι το χρήμα είναι εύκολο τρέχουμε όλοι μαζί και μετά από λίγο βρισκόμαστε χρεωμένοι ως τον λαιμό. Για κάτι που ξεκίνησε σαν δοκιμή ή σαν αστέιο, για κάτι που δεν μπορέσαμε να αξιολογήσουμε και να διαχειριστούμε. Καθημερινές ιστορίες απληστίας, ιστορίες για ευκολόπιστους που νόμισαν ότι θα αποκτήσουν ό,τι ποθεί η ψυχή τους.

Γι' αυτό επιμένω. Δεν θέλω πιστωτική κάρτα, δεν θέλω δάνειο. Προτιμώ να περνάω με όσα έχω. Όσα βγάζω να τα χαλάω και να έχω το κεφάλι μου ήσυχο.

Εκείνα τα αεροπορικά εισιτήρια για το Λονδίνο, όμως, μήπως ξέρετε πώς αλλιώς μπορώ να τα κλείσω;

(περ. Image, Φεβρουάριος 2003, με αλλαγές)

4 Διαβάστε το κείμενο και επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

1. Οι τράπεζες τηλεφωνούν και ενημερώνουν για τις προσφορές τους

- α. οποιαδήποτε ώρα της ημέρας χωρίς να το περιμένεις.
- β. κάθε μέρα στις τρεις η ώρα.
- γ. τις ώρες που κοιμάσαι για να σε ξυπνήσουν.

2. Η δημοσιογράφος

- α. έχει κάνει αίτηση στην τράπεζα για να πάρει δάνειο.
- β. δεν θυμάται αν έχει κάνει αίτηση στην τράπεζα για να πάρει δάνειο.
- γ. δεν έχει κάνει καμία αίτηση για να πάρει δάνειο.

3. Οι τράπεζες δεν ενδιαφέρονται

- α. για το αν θα αυξηθούν τα επιτόκια των δανείων.
- β. για το πώς θα ξεπληρώσουμε τα δάνεια.
- γ. για το αν έχουμε τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

4. Τα χρήματα που δανειζόμαστε από τις τράπεζες τα χρησιμοποιούμε

- α. για να καλύψουμε τις ανάγκες της ζωής μας.
- β. για να κάνουμε το σπίτι μας πιο όμορφο.
- γ. για να αγοράσουμε αγαθά τα οποία δεν χρειαζόμαστε πραγματικά.

5. Κάποιοι δανείζονται πολύ εύκολα χρήματα από τις τράπεζες

- α. γιατί δεν έχουν συνειδητοποιήσει τους κινδύνους που υπάρχουν.
- β. γιατί θέλουν να αποκτήσουν ό,τι επιθυμεί η ψυχή τους.
- γ. γιατί νομίζουν ότι οι τράπεζες τους τα χαρίζουν.

- 1. Η δημοσιογράφος δεν θέλει τα δάνεια ή τις πιστωτικές κάρτες που της προσφέρουν οι τράπεζες. Ποιους κινδύνους βλέπει σε αυτό;
2. Εσείς έχετε πιστωτική κάρτα; Αν ναι, για ποιο λόγο την πήρατε; Αν όχι, για ποιο λόγο δεν έχετε;

- 5. Ενώστε τις προτάσεις και μάθετε για τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης.

η τιμή του προϊόντος αυτού θα μειώνεται.

αντίθετα, αν η ζήτηση ενός προϊόντος είναι μικρότερη από την προσφορά του.

όσο η ζήτηση ενός προϊόντος είναι μεγαλύτερη από την προσφορά,

τόσο η τιμή του θα αυξάνεται.

- 6. Διαλέξτε από τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

δανείζω, δανείζομαι, χρωστάω, εξοφλώ, το δάνειο, τα δανεικά, ο δανεισμός, η δόση, το επιτόκιο, ο τόκος

1. Πρόπεροι _____ στην Άννα 200 ευρώ κι αυτή ακόμα μου τα _____ . « _____ κι αγύριστα», που λέει κι ο σοφός λαός μας.
2. Επειδή χτες δεν είχα λεφτά, _____ από τον Άλκη 20 ευρώ.

Ο κόσμος των συναλλαγών

3. Ο τραπεζικός _____ στην Ελλάδα έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις.
4. Βρήκαμε ένα πολύ καλό στεγαστικό _____ και τώρα ψάχνουμε για σπίτι.
5. Η Τράπεζα Ευρυτανίας προσφέρει καταναλωτικά _____ με προνομιακό _____: μόλις 18%!
6. Για το δάνειο που πήραμε πληρώνουμε _____ κάθε μήνα 500 ευρώ και θα κάνουμε δέκα χρόνια να το _____.

Περιορίστηκαν οι απώλειες στα διεθνή χρηματιστήρια. Ανησυχίες για τη κερδοφορία των επιχειρήσεων

Περιορίσαν χτες τις απώλειές τους τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια μετά τα θετικά στοιχεία για την κατανάλωση και το εισόδημα στις ΗΠΑ.

Η πώση σε ευρωπαϊκά, ασιατικά χρηματιστήρια αλλά και στο Χρηματιστήριο Αθηνών προκλήθηκε, κυρίως, λόγω του νέου ρεκόρ του αργού πάνω από τα 142 δολάρια. Οι φόβοι για περαιτέρω αύξηση του πληθωρισμού και τον αντίκτυπο που θα έχει στη οικονομία έχει επιβαρύνει το διεθνές επενδυτικό κλίμα.

Σε ιδιαίτερα αρνητικό κλίμα διεξάγεται και η σημερινή συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με το γενικό δείκτη τιμών να βρίσκεται στις 3.424,16 μονάδες, παρουσιάζοντας μεγάλη πτώση 1,72%. Οι σημερινές απώλειες έφτασαν ως και τα 2,77%, ενώ οι περισσότερες μετοχές κινήθηκαν πτωτικά. Το ελληνικό χρηματιστήριο είναι επηρεασμένο από την καθοδική πορεία των διεθνών χρηματιστηρίων, όπου από την αρχή του έτους έχει ζημιές 32,73%.

(από τον ημερήσιο Τύπο)

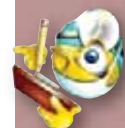
Σωστό ή λάθος;

1. Τα χρηματιστήρια χτες σίγουρα δεν κέρδισαν, αλλά τουλάχιστον έχασαν λιγότερα σε σχέση με τις προηγούμενες μέρες. Σ Λ
2. Η κρίση στα χρηματιστήρια συνδέεται με την αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Σ Λ
3. Οι περισσότερες μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών σημείωσαν άνοδο. Σ Λ
4. Το ελληνικό χρηματιστήριο δεν επηρεάστηκε από την κρίση στα μεγάλα χρηματιστήρια. Σ Λ

8 Συμπληρώστε τον πίνακα.

<u>η άνοδος</u>	▶ ανοδικός	_____	▶ καθοδικός
_____	▶ πτωτικός	_____	▶ καταναλωτικός
_____	▶ χρηματιστηριακός	_____	▶ εισοδηματικός
_____	▶ πιστωτικός	_____	▶ αγοραστικός

Τι είπε ο επενδυτής όταν...

α) άρχισε η συνεδρίαση και όλα «παίζονταν»

β) τελείωσε η συνεδρίαση και είχε χάσει;

γ) τελείωσε η συνεδρίαση αλλά εκείνος δεν ήξερε ακόμα αν είχε κερδίσει ή είχε χάσει;

α) Μακάρι **να ανέβουν** οι μετοχές μου!

β) Μακάρι **να ανέβαιναν / να είχαν ανέβει** οι μετοχές μου.

γ) Μακάρι **να ανέβηκαν / να έχουν ανέβει** οι μετοχές μου.

μακάρι (να) / αχ και (να) / ας

9 Τι θα ευχηθείτε αν

- Θέλετε να πάτε καλά στο αυριανό διαγώνισμα;
Αχ και _____
- Βλέπατε την αγαπημένη σας ομάδα να παίζει στον τελικό του EURO, αλλά το τελευταίο κρίσιμο πεντάλεπτο η τηλεόραση χάλασε;
Μακάρι _____
- Δεν πήγατε καλά στο διαγώνισμα και χάσατε το δωράκι που σας είχε υποσχεθεί ο παππούς σας αν τα πηγαίνατε καλά;
Ας _____
- Δεν σας άρεσε καθόλου που τελικά η αντίπαλη ομάδα EURO;
Αχ και _____
- Θέλετε πάρα πολύ να σας αφήσουν οι γονείς σας να πάτε διακοπές με τους φίλους σας;
Μακάρι _____
- Δεν θέλετε καθόλου να πάτε αύριο στο σχολείο;
Αχ και _____

Απλά μαθήματα παγκόσμιας οικονομίας

Παγκοσμιοποίηση: Ευλογία ή κατάρα;

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ είναι μια σύγχρονη τάση συστηματικής ενοποίησης όλου του κόσμου στον πλανήτη μας, που έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή στην οικονομία, στο εμπόριο, στις επικοινωνίες και την πληροφορική, στις συγκοινωνίες, στον τουρισμό και φυσικά στην εκπαίδευση. Η τάση αυτή, το νέο σύστημα της παγκόσμιας ανάπτυξης και συνεργασίας, δεν γνωρίζει ή δεν θέλει

να διακρίνει εθνικά και κρατικά σύνορα και συστήματα, ούτε φυλές, θρησκείες, πολιτισμούς, ιστορίες και παραδόσεις. Γι' αυτό εκλαμβάνεται από το ένα μέρος ως ισοπέδωση της εθνικής ταυτότητας και υπόστασης των λαών, που εξυπηρετεί μόνο τους πάσης φύσεως πλανητάρχες της εξουσίας και της οικονομίας και από το άλλο μέρος ως μεγαλόπνοο σχέδιο ανάπτυξης όλων των λαών, χωρίς μίσση και πάθη ανάμεσά τους και τελικά ως αδήριτη ανάγκη συμβίωσης και εκσυγχρονισμού. Όσο πιο αισθητή όμως γίνεται η κυριαρχική παρουσία της Παγκοσμιοποίησης στη ζωή των λαών της Γης, τόσο πιο έντονη κάνει την παρουσία του ένα ρεύμα Αντι-παγκοσμιοποίησης, που ερμηνεύεται ποικιλοτρόπως από τους αναλυτές και εκδηλώνεται ως διεθνής «ηθική» διαμαρτυρία εναντίον των εκπροσώπων της οικονομικής ολιγαρχίας, οι οποίοι δεν στοχεύουν πουθενά αλλού παρά στο να κάνουν τους ολίγους πλούσιους πλουσιότερους και τα δισεκατομμύρια των φτωχών φτωχότερους...

(Πηγή: <http://www.pec.gr>, με αλλαγές)

- 1. Δώστε έναν ορισμό της παγκοσμιοποίησης αξιοποιώντας πληροφορίες από το παραπάνω κείμενο
2. Ποια είναι τα βασικά θέματα που θίγονται στο παραπάνω απόσπασμα;
3. Πώς καταλαβαίνετε τον όρο «Αντιπαγκοσμιοποίηση»;

- 2 Διαβάστε τις παρακάτω απόψεις σχετικά με την παγκοσμιοποίηση και απαντήστε στις ερωτήσεις.

W. Pfaff, Αμερικανός δημοσιογράφος του International Herald Tribune

«Ο Ο.Η.Ε. διαπίστωσε ότι η φτώχεια, η ανισότητα και η ανασφάλεια αυξήθηκαν σε όλο τον πλανήτη από την στιγμή που ξεκίνησε το νέο σύστημα (:η παγκοσμιοποίηση)»

N. Τσόμσκι, Καθηγητής του Μ.Ι.Τ.

«Η παγκόσμια ανισότητα έχει φθάσει σε πρωτοφανή επίπεδα...Το πλουσιότερο 1% του παγκόσμιου πληθυσμού έχει τα εισοδήματα του φτωχότερου 60%, δηλαδή των τριών δισεκατομμυρίων ανθρώπων»

Γ. Κουμάντος,

καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών

«Η Παγκοσμιοποίηση είναι αναπόφευκτη ιστορική μοίρα της ανθρωπότητας. Όσο μάταιο είναι να πολεμάς κατά του τηλεφώνου και της τηλεόρασης, το ίδιο μάταιο είναι να θέλεις να σταματήσεις την οικονομική ανάπτυξη σε εθνικά σύνορα...»

André Fourcans, Γάλλος Οικονομολόγος

«Η Παγκοσμιοποίηση είναι ένα φαινόμενο που ανησυχεί, προκαλεί αγανάκτηση και φοβίζει πολλούς. Οι ιερεμιάδες της Αριστεράς την θεωρούν το απόλυτο κακό και οι μοιρολάτρες της Δεξιάς την αντιμετωπίζουν ως τετελεσμένο γεγονός που κανείς δεν μπορεί να αλλάξει... Ποιο είναι το μέγεθος της αλήθειας σε όλες αυτές τις αντιδράσεις; κι ακόμη ποιο είναι το μέγεθος της άγνοιας και ποιο της δημαγωγίας;»

Τ. Φωτόπουλος, Διευθυντής του περιοδικού Democracy & Nature

«Αυτό που λέγεται ο πόλεμος της τρομοκρατίας νομίζω ότι είναι, στην πραγματικότητα, η πολιτική έκφραση της παγκοσμιοποίησης. Δηλαδή, είναι τμήμα της προσπάθειας της υπερεθνικής ελίτ να επιβάλει τη νέα διεθνή τάξη σε όλο τον κόσμο - τη νέα διεθνή τάξη της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης - χρησιμοποιώντας σαν πρόσχημα τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας.»

Εδουάρδο Γκαλεάνο,

Ουρουγουανός συγγραφέας

«Υπάρχει μόνο ένας τόπος όπου ο Νότος μπορεί να ανταγωνιστεί ισότιμα τον Βορρά. Ένα γήπεδο στη Βραζιλία όπου ο κύκλος του Ισημερινού περνάει ακριβώς από την σέντρα του γηπέδου, κι έτσι κάθε ομάδα παίζει ένα ημίχρονο στην περιοχή του Βορρά και ένα στην περιοχή του Νότου...»

Jeff Koons, Αμερικανός εικαστικός

«Είμαστε σαφώς στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, ένα φαινόμενο που είναι κατά τη γνώμη μου συναρπαστικό. Ζούμε σε μια περίοδο που είναι πολύ παραγωγική και ενδιαφέρουσα όχι μόνο για την οικονομία αλλά και για άλλους τομείς. Ο κόσμος της τέχνης απολαμβάνει μια πολυτέλεια, η αγορά είναι τεράστια, όλα αυτά οφειλονται στην εύρωστη οικονομία. Βέβαια από την άλλη έχουμε πολέμους και βίαιες συγκρούσεις αλλά αν έπρεπε να κρίνω συνολικά την κατάσταση θα έλεγα ότι είναι θετική.»

Ιγνάτιο Ραμονέ, Διευθυντής της Monde Diplomatique

«Η Παγκοσμιοποίηση είναι ο νέος απολυταρχισμός και οικονομικός και κοινωνικός δαρβινισμός, που επιβάλλει την παρουσία του παντού με διαρκή καλέσματα για ανταγωνισμό, φυσική επιλογή και προσαρμογή. Θεμελιώδης αξία είναι τα μεγάλα κέρδη, γι' αυτό οι νόμοι της αγοράς απέκτησαν την ιδιότητα του λατρευτικού ειδώλου. Η Παγκοσμιοποίηση εμφανίζει πλέον απολυταρχικό πρόσωπο, με ιερατείο και δόγμα»

Mike Moore, Γενικός Διευθυντής του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

«Οι Ομάδες Αντιπαγκοσμιοποίησης στον πλούσιο Βορρά, ανησυχούν για την εξάπλωση της παγκοσμιοποίησης, ενώ οι ιθύνοντες του φτωχού Νότου αγωνιούν μήπως η περιθωριοποίηση τους στερήσει τα πλεονεκτήματά της. Το εμπόριο αποτελεί ουσιώδες στοιχείο δράσης για την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου, την κατοχύρωση της ασφάλειας και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.»

- **α. Πώς τοποθετούνται οι διάφοροι αναλυτές σε σχέση με το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης; Χαρακτηρίστε τις κρίσεις τους (αξιολογικά θετικές, αρνητικές ή ουδέτερες) β. Πού οφείλεται -αν υπάρχει-, η διαφοροποίηση των τοποθετήσεων απέναντι στο φαινόμενο της Παγκοσμιοποίησης; Μπορείτε να σκεφτείτε κάποιους λόγους; Συζητήστε τις απόψεις σας.**

Απλά μαθήματα παγκόσμιας οικονομίας

3 Αντιστοιχίστε τις λέξεις από την αριστερή στήλη με τις φράσεις από τη δεξιά στήλη. Στη συνέχεια συμπληρώστε τα κενά κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

1. απολαμβάνω	α. πιάνω
2. εκλαμβάνω	β. παίρνω, πάω για να πάρω
3. παραλαμβάνω	γ. κυριεύω
4. προσλαμβάνω	δ. χαίρομαι πάρα πολύ, μου αρέσει κάτι πολύ
5. συλλαμβάνω	ε. θεωρώ
6. καταλαμβάνω	στ. παίρνω κάποιον στη δουλειά

1. Η κόρη μου _____ το μπάνιο της.
2. Όταν τον _____ στην εταιρεία ήταν-δεν ήταν 25 χρονών.
3. Πότε _____ οι Ναζί την Πολωνία;
4. Ο κακοποιός _____ από την αστυνομία.
5. Α, συγγνώμη, δεν φοράω τα γυαλιά μου και σας _____ για τον αδερφό σας!
6. Καλησπέρα σας. Από εταιρεία κούριερ τηλεφωνώ. Πέρασαμε για να σας αφήσουμε ένα δέμα αλλά δεν σας βρήκαμε. Πότε θα είστε σπίτι για να το _____;

Χιλιάδες άνθρωποι δουλεύουν σήμερα στην Ινδία ως τηλεφωνητές ... αμερικανικών εταιρειών. Είναι μια δύσκολη και κακοπληρωμένη δουλειά για τις ΗΠΑ, μια εξίσου δύσκολη, αλλά καλοπληρωμένη δουλειά για την Ινδία. Η ιστορία έχει ως εξής: Κάθε μεγάλη εταιρεία έχει μια υπηρεσία εξυπηρέτησης καταναλωτών. Δημοσιεύει έναν αριθμό χωρίς χρέωση, ο οποίος είναι μεν αμερικανικός, η κλήση όμως προωθείται στην Ινδία.

ότι μιλούν με Ινδία ή Ινδό τηλεφωνητή.

Στη μεγάλη και φτωχή αυτή χώρα, έχουν αναπτυχθεί ειδικά κέντρα τα οποία διδάσκουν του επίδοξους τηλεφωνητές πώς να είναι ...Αμερικανοί. Τους μαθαίνουν ...προφορά, εκφράσεις, τι να προσέχουν και τι να αποφεύγουν μιλώντας με Αμερικανούς.

Φυσικά οι εταιρίες δεν κάνουν εξαγωγή της δραστηριότητάς τους γιατί αγαπούν ή θέλουν να βοηθήσουν

Εκεί εξειδικευμένες εταιρίες έχουν στήσει ολόκληρα κέντρα με εκατοντάδες τηλεφωνητές οι οποίοι απαντούν στα παράπονα ή τα αιτήματα των αμερικανών καταναλωτών. Οι τελευταίοι δεν καταλαβαίνουν καν

την Ινδία. Μειώνουν τρομακτικά το κόστος τους. Υπολογίσθηκε ότι ο μέσος μισθός τηλεφωνητή στις ΗΠΑ φτάνει τα 4.000 δολάρια το μήνα, ενώ στην Ινδία είναι 280 - 300\$. Εκμεταλλεύονται στην

ουσία το χαμηλό εργατικό κόστος στην Ινδία, τη Μαλαισία κ.λ.π. Έτσι, μέχρι εδώ η ιστορία δικαιώνει όλους εκείνους που λένε «κατάρρα στην παγκοσμιοποίηση».

Δεν θα συμφωνήσουν όμως μαζί τους εκείνοι που εργάζονται σε αυτές τις εταιρίες, αφού το μέσο εισόδημα στην Ινδία είναι 440\$. Τον χρόνο! Για την Ινδία τα 300\$ το μήνα είναι εισιτήριο για τη μεσαία τάξη. Δεν θα συμφωνήσει, βέβαια, και η κυβέρνηση της Ινδίας, αφού οι επενδύσεις αυτών των εταιριών βελτιώνουν ταχύτητα την τηλεπικοινωνιακή υποδομή της χώρας

και μάλιστα κάνει ολόκληρη διαφημιστική καμπάνια στις ΗΠΑ για να προσελκύσει περισσότερες εταιρίες...

Τριακόσια δολάρια το μήνα είναι λίγα χρήματα, αν συγκριθούν με τα 4.000 που παίρνουν οι αμερικανοί συνάδελφοί τους. Είναι πολλά όμως σε σχέση με τα 36\$/μήνα που παίρνουν οι συμπατριώτες τους. Άρα η παγκοσμιοποίηση ωφελεί ή βλάπτει την Ινδία; Είναι προτιμότερο να υπάρχει αυτή η εξαγωγή δραστηριότητας ή μήπως πρέπει να απαγορευτεί ως εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο;

(εφ. Απογευματινή, 25.8.2003, με αλλαγές)

- 4 1. Βρείτε τίτλο για το παραπάνω δημοσίευμα.
2. Απαντήστε στο τελευταίο ερώτημα που διατυπώνεται στο κείμενο.

Η παγκοσμιοποίηση είναι ένα φαινόμενο ή μάλλον μία κατάσταση, ένα ενεργειακό σύστημα πολύπλευρο και πολυερμηνεύσιμο, άλλοτε θετικά και άλλοτε αρνητικά. Ποια είναι η δική σου τοποθέτηση απέναντι σε αυτό το φαινόμενο;

είναι ταχύτατος στη δουλειά του (= δουλεύει πολύ γρήγορα)
οδηγεί ταχύτατα (=οδηγεί πολύ γρήγορα)

σοβαρός	(σοβαρότερος)	σοβαρότατος
ταχύς	(ταχύτερος)	ταχύτατος
ακριβής	(ακριβέστερος)	ακριβέστατος

καλός	άριστος
κακός	χείριστος
μεγάλος	μέγιστος

- 5 Διαβάστε τον προηγούμενο πίνακα και συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο.

1. Αυτό το θέμα είναι _____ (σοβαρός). Θα σας παρακαλούσα να μην το συζητήσετε με κανέναν πριν δούμε τι μπορούμε να κάνουμε.
2. Ο Γιάννης είναι _____ (ακριβής).
3. Πέρασε το μάθημα, και μάλιστα πήρε _____ (καλά).
4. Ήταν _____ (μεγάλο) λάθος αυτή η συνεργασία. Δε θα αργήσουμε να υποστούμε τις συνέπειες.

Απλά μαθήματα παγκόσμιας οικονομίας

- Ο Γιάννης είχε μια περιπέτεια με την υγεία του, αλλά τώρα είναι και πάλι _____ (υγιέστατος).
- Είναι καλό παιδί και _____ (επιμελής) μαθήτρια.

6 Άρα, λοιπόν ή τότε; Διαλέξτε και συμπληρώστε τα κενά.

- Έρχεται όλο χαμόγελα. _____ κέρδισε η ομάδα του.
- Δεν είχαμε τίποτα στο σπίτι για φαγητό. Πήρα _____ τηλέφωνο μια πιτσαρία και παράγγειλα.
- Αν έρθεις μαζί μας _____ θα πάμε με το αυτοκίνητο για πιο γρήγορα.
- _____, παιδιά, εμείς φεύγουμε. Ποιος θέλει να έρθει μαζί μας;
- Αυτό το τρίγωνο έχει μία ορθή γωνία. _____ είναι ορθογώνιο.
- Αν ένα τρίγωνο έχει μία ορθή γωνία _____ είναι ορθογώνιο.

Αυτοκίνητα για όλο τον κόσμο

Η Ford Γερμανίας, η οποία έχει εργοστάσια στην Κολωνία, στη Γερμανία και στο Βέλγιο, **παράγει** όλη τη σειρά των αυτοκινήτων αριστερής διεύθυνσης στοχεύοντας να τα **εξαγάγει** σε χώρες της Ευρώπης. Όσον αφορά τα άλλα μοντέλα των αυτοκινήτων Ford, η Ford Γερμανίας έχει **παραγάγει** και αυτοκίνητα δεξιάς διεύθυνσης για ορισμένους μόνο τύπους του «Sierra», του «Escort» και του «Fiesta». Επίσης, μέχρι τα μέσα 1982,

παρήγε αυτοκίνητα δεξιάς διεύθυνσης και για ορισμένους τύπους του «Cortina». Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στο κόστος της παραγωγής μεταξύ αυτοκινήτων αριστερής διεύθυνσης και αυτοκινήτων δεξιάς διεύθυνσης.

- άγω θα/να -αγάγω
- ήγα -ήγαγα

7 Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο.

1. Οι πολιτικές αξίες που _____ (εισάγω) η παγκοσμιοποίηση αμβλύνουν τις διαφορές μεταξύ των παραδοσιακών πολιτικών κομμάτων.
2. Ο Ν. 2229/94 αντί να λύσει τα προβλήματα στα δημόσια έργα, _____ (εισάγω) πολλές νέες και χρονοβόρες διαδικασίες.
3. Η Μαλαισία, η οποία _____ (παράγω) το όπλο AUGA1 από τις αρχές του 1990, σύμφωνα με τη νέα συμφωνία, θα _____ (παράγω) και το επόμενο μοντέλο.
4. Η Ford Αγγλίας _____ (παράγω) σχεδόν αποκλειστικά αυτοκίνητα δεξιάς κατεύθυνσης.
5. Στην ελληνική αγορά είναι ελλειμματική σε ντζέλ, και για το λόγο αυτόπέρυσι η χώρα _____ (εισάγω) περίπου τρία εκατομμύρια τόνους ετησίως.
6. Το 1999 η Ελλάδα _____ (εξάγω) 10 εκατομμύρια τόνους λάδι.

8 Διαλέξτε μία από τις παρακάτω λέξεις και συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο.

το κόστος, η υποδομή, ο ανταγωνισμός, οι πόροι, η ανάπτυξη, το βιοτικό επίπεδο, η ενοποίηση, ο εκσυγχρονισμός

1. Αρκετές επιχειρήσεις μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους σε χώρες του Τρίτου Κόσμου ώστε να μειώσουν _____ των προϊόντων τους.
2. Δεν μπορούμε να αναλάβουμε αυτό το έργο, γιατί δεν έχουμε την απαραίτητη _____.
3. Αρκετοί οικονομολόγοι πιστεύουν ότι _____ μεταξύ συναφών εταιρειών μειώνει την τιμή ενός προϊόντος.
4. Για να μπορέσουμε να επιζήσουμε σε αυτό το δυσμενές κλίμα, είναι απαραίτητος _____ της εταιρείας μας.
5. Αυτή η χώρα δυστυχεί αν και διαθέτει πλούτο φυσικών _____.
6. Ένας από τους πρώτους στόχους της νέας κυβέρνησης θα είναι η βελτίωση _____ του λαού.
7. Η πολιτική _____ θα γίνει πραγματικότητα μόνο μέσω της προώθησης της οικονομικής συνεργασίας.
8. Παρά τα πρόσφατα μέτρα, οι ρυθμοί _____ κινούνται ακόμα σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα.

